

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Veaceslav Șișcanu,
reprezentat de Andrian Fetcu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Martin
împotriva lui Veaceslav Șișcanu privind încasarea sumei,

împotriva deciziei din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 15 decembrie 2016 Nicolae Martin, reprezentat de avocatul Dumitru Fortuna a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Veaceslav Șișcanu solicitând încasarea sumei de 4800 Euro, a sumei de 2439 Euro cu titlu de dobândă de întârziere și a taxei de stat în mărime de 3 200 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 16 octombrie 2012 a procurat de la Veaceslav Șișcanu automobilul de model „xxxxxxx”, la prețul de 5700 Euro. La procurarea automobilului respectiv, Veaceslav Șișcanu, ca proprietar în bază de procură generală eliberată de Vitalie Bodrug, a eliberat la fel o procură generală pe numele cumpărătorului Nicolae Martin, autentificată notarial, cu dreptul de posesie, folosință și dispoziție. Banii au fost achitați integral personal de reclamant în prezența soției sale, Silvia Martin, fapt ce se confirmă prin declarațiile pîrîtului prezentate în calitate de bănuir la organul de urmărire penală.

Urmare a procurării automobilului respectiv, după o perioadă de aproximativ un an, automobilul s-a defectat, fapt despre care a fost informat pîrîtul, care, la rîndul său, i-a propus reclamantului un alt automobil în schimb, și anume automobilul de model „xxxxxxx” (care se afla în posesia pîrîtului). În urma înțelegerii verbale, la 14 octombrie 2013 părțile au convenit la încheierea tranzacției de schimb a automobilelor sus indicate fiind evaluat, automobilul de model „xxxxxxx” cu deteriorările prezente la prețul de 4800 Euro, iar automobilul de model „xxxxxxx” la prețul de 6400 Euro. Tot atunci, au convenit ca reclamantul în decurs de câteva zile să-i achite pîrîtului diferența de valoare în sumă de 1600 Euro,

după care ultimul îi va perfecta actele de proprietate pe automobil (fapt ce se confirmă prin declarațiile pârîtului prezentate în calitate de bănuît la organul de urmărire penală).

A menționat că, urmare a tranzacției efectuate, în lipsa surselor financiare și în urma unei înțelegeri verbale cu Veaceslav Șișcanu de a prelungi termenul de achitare, la 22 octombrie 2013 reclamantul de urgență a plecat în Federația Rusă la muncă, automobilul de model xxxxxxxx fiind plasat spre păstrare în gospodăria soacrei reclamantului, Zina Martin din xxxxxxxx.

La finele lunii decembrie 2013, reclamantul discutând telefonic cu pârîtul, ultimul i-a propus restituirea automobilului de model „xxxxxxx pentru ca ulterior să-l vîndă unei alte persoane și reclamantul să-i achite suma de 4800 Euro pentru automobilul xxxxxxxx bani pe care să-i transmită soacrei Zina Martin. Astfel tot în luna decembrie 2013, Veaceslav Șișcanu s-a prezentat la domiciliul Zinei Martin, unde în prezența acesteia și a vecinei Veronica Purcel, a luat automobilul de model „xxxxxxx. Respectiv pârîtul și-a returnat autoturismul de model xxxxxxxxxx.

A susținut că urmare a imposibilității rezolvării litigiului pe cale amiabilă, pe cazul de escrocherie a fost sesizat Inspectoratul de Poliție Ungheni, pentru care fapt în privința lui Veaceslav Șișcanu a fost pornită cauza penală conform semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (2) Cod penal. Conform investigațiilor efectuate de către organul de urmărire penală, circumstanțele expuse mai sus, sau confirmat integral, mai mult, Veaceslav Șișcanu fiind audiat a recunoscut faptul încheierii cu Nicolae Martin a tranzacției de vînzare-cumpărare a automobilului de model „xxxxxxx la prețul de 5700 Euro, care a fost achitat integral (în temei de procură) și a tranzacției de schimb între automobilul de model xxxxxx, evaluat la prețul de 4800 Euro și automobilul de model xxxxxxxx, evaluat la prețul de 6400 Euro (în temeiul recipisei).

A susținut că, în cadrul urmăririi penale au fost audiați și alți martori care au procurat automobilele sus indicate de la pârît. Prin ordonanța procurorului din 15 iunie 2016, procesul penal a fost clasat în temeiul art. 275 pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că, cazul dat constituie o relație civilă care poate fi soluționată în instanța de judecată pe cale civilă. Prin urmare, pârîtul Veaceslav Șișcanu nici pînă în prezent nu și-a onorat obligațiunile asumate privind restituirea sumei de 4800 Euro.

A notat că, neexecutând obligațiile asumate, după rezilierea contractului de schimb, prin restituirea bunurilor ce au servit obiectul contractului sau recompensa bunului în cazul dacă acesta a fost înstrăinat, acțiuni ce au avut loc la finele lunii decembrie 2013, pârîtul a încălcat prevederile tranzacției, precum și bunele moravuri, astfel, încălcînd prevederile art. 9 alin. (1) Cod civil. Deși între părți au fost încheiate convenții privind automobilele, pârîtul în mod unilateral în luna decembrie 2013 și-a recuperat samavolnic automobilul de model xxxxxxxx ce constituia obiectul de schimb și a înstrăinat automobilul de model „xxxxxxx, obiect al contractului de schimb. Astfel, pînă la efectuarea tranzacției de schimb reclamantul Nicolae Martin a fost posesor de bună-credință cu drept de dispoziție asupra automobilului de model „xxxxxxx în bază de procură generală, care a fost deposedat de acest drept, în urma acțiunilor dubioase și viclene a pârîtului Veaceslav Șișcanu.

A susținut că, pârîtul Veaceslav Șișcanu imediat după încheierea contractului de schimb, a anulat pe ascuns procura eliberată reclamantului (ca act de dispoziție

asupra) automobilului de model xxxxxx și l-a înstrăinat unei alte persoane, după care în mod samavolnic și-a recuperat automobilul de model xxxxx acționând contrar ordinii publice și bunelor moravuri nu și-a executat obligația de restituire a sumei de 4800 Euro (echivalentul costului automobilului). Astfel, faptul că contractul de schimb a fost viciat și încălcat în mod flagrant dreptul său de către pîrît, derivă din prevederile art. 823 Cod civil.

Prin hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni, acțiunea la cererea de chemare depusă de Nicolae Martin împotriva lui Veaceslav Șișcanu privind încasarea sumei, a fost respinsă.

Prin decizia din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Nicolae Martin, s-a casat hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Ungheni și s-a emis o hotărîre nouă, prin care acțiunea înaintată de Nicolae Martin, s-a admis integral.

S-a încasat de la Veaceslav Șișcanu în beneficiul lui Nicolae Martin, suma de 4800 Euro cu titlu de datorie și dobînda de întîrziere în mărime de 2439 Euro, sume ce urmează a fi convertite în monedă națională la data executării hotărîrii judecătorești.

S-a încasat de la Veaceslav Șișcanu în beneficiul lui Nicoale Martin cheltuielile aferente judecării pricinii în instanța de fond și cea de apel în mărime de 8025 lei.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil a indicat că concluzia instanței de fond vizavi de netemeinicia pretențiilor înaintate de Nicolae Martin, este incorectă, deoarece contravine circumstanțelor de fapt stabilite, rezultă din aprecierea greșită a probelor administrate și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A specificat că fiind deposedat de automobilul care a fost schimbat cu cel inițial pentru care reclamantul a achitat suma de 5700 Euro, ulterior acest bun fiind evaluat de părți la suma de 4800 Euro și schimbat cu automobilul de model xxxxxx”, evaluat la prețul de 6400 Euro, instanța de apel a considerat că reclamantul este îndreptățit să pretindă încasarea de la pîrît a sumei de 4800 Euro, care constituie contravaloarea automobilului de model xxxxx. Prin urmare, pretențiile invocate de reclamant în acest sens Colegiul le-a considerat întemeiate, nefiind relevant faptul dacă tranzacțiile în baza cărora a apărut această datorie au fost încheiate în formă scrisă, pornind de la faptul că pentru astfel de contracte nu este prevăzută de lege forma scrisă obligatorie, iar pîrîtul recunoaște faptul încheierii respectivelor tranzacții.

Colegiul a considerat fondate și cerințele reclamantului privind încasarea de la pîrît a dobînzii de întîrziere or, acest capăt de cerere cade sub incidența art.617-619, 585 (1) Cod civil.

Astfel, Colegiul a reținut că obligația pîrîtului față de reclamant este una pecuniară, ultimul a fost somat de către pîrît despre necesitatea restituirii sumei datorate, iar calculul dobînzii de întîrziere nu trezește careva suspiciuni vizavi de corectitudinea acestuia.

La 05 aprilie 2019 (data de pe plicul poștal) Veaceslav Șișcanu, reprezentat de Andrian Fetcu a declarat recurs solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul și-a exprimat dezacordul cu decizia din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a menționat că n-a fost prezent la

examinarea cauzei în instanța de apel, deoarece n-a fost citat, și n-a primit nici copia deciziei Curții de Apel Chișinău, luând cunoștință abia la 05 februarie 2019.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 14 septembrie 2018 (f.d. 150), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți. Totodată, recurentul în cererea de recurs a menționat că a făcut cunoștință cu decizia din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău abia la 05 februarie 2019.

Prin urmare recursul declarat la 05 aprilie 2019 de către Veaceslav Șișcanu reprezentat de Andrian Fetcu, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 03 mai 2019 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de către Veaceslav Șișcanu reprezentat de Andrian Fetcu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 161).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veaceslav Șișcanu reprezentat de Andrian Fetcu, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veaceslav Țișcanu reprezentat de Andrian Fetcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai

stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Veaceslav Țișcanu, reprezentat de Andrian Fetcu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv sunt inadmisibile.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Veaceslav Țișcanu, reprezentat de Andrian Fetcu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh